

De schriftelijke beantwoording door (of namens) aartsbisschop Eijk van de vragen van de makers van de Zembla-documentaire 'Misbruik in de kerk' van 22 februari verdient op veel punten een reactie. Wij gaan hier alleen in op zijn opmerkingen aangaande de openheid in de parochies over daar gepleegd misbruik, in het bijzonder de parochie van Driel.

Eijk refereert aan afspraken over vertrouwelijkheid in de klachtenprocedure. Wij kennen dergelijke 'afspraken' niet; het (inmiddels gesloten) Meldpunt heeft slechts besloten zélf geen mededelingen te doen die de anonimiteit van slachtoffers of aangeklaagden zouden opheffen. Klagers is, terecht, geen enkele verplichting aangaande vertrouwelijkheid opgelegd en voor zover ons bekend is zo'n verplichting ook niet vanuit het Meldpunt opgelegd aan oversten of bisdommen. Aan oversten, bisschoppen en parochiebesturen is juist gevraagd te melden wat zij wisten over zaken van seksueel misbruik binnen hun organisatie.

Maar aartsbisschop Eijk heeft openheid binnen de parochie over het misbruik door de koster in Driel botweg verboden. Behalve Pascale, wier gegrond verklaarde klacht misbruik van haar negende tot haar achttiende betrof, heeft deze man meer kinderen misbruikt. Toen er ruim tien jaar geleden wéér eens een zaak naar buiten kwam, is hij ontslagen zonder dat de leden van de parochie iets te horen kregen over de reden van dat plotselinge ontslag. Bij de behandeling van Pascales zaak in 2012 zei de koster zich niets meer te kunnen herinneren over enig misbruik van wie dan ook. De man had niets te verliezen: hij was al ontslagen en strafrechtelijk kon hij niet meer vervolgd worden. Hij had zonder enige serieuze consequentie voor hem zelf kunnen erkennen. Er is een onbekend aantal slachtoffers dat het misbruik misschien zelfs in hun eigen familie niet kan bespreken en een bekentenis van de koster zou daar verandering in hebben kunnen brengen.

In zijn antwoord op de vragen van de makers van de Zembla-documentaire waarom hij geen openheid in Driel toestaat, zegt Eijk: 'Erkenning en genoegdoening stonden voorop bij de klachtenbehandeling', waarna hij doorgaat te suggereren dat de vraag om openheid een vraag om bestraffing van de aangeklaagde is.

Pascale zegt hierover: *'Erkenning en genoegdoening bestond voor mij uit openheid. Dat heb ik aangegeven in zowel hoorzitting als in gesprek met parochie. Dat is met één enkel mailtje vanuit het Bisdom van Eijk van tafel geveegd. Hij doet het nu voorkomen alsof ik openlijk de aangeklaagde wil straffen. Hiermee beschermt hij dus weer de dader en niet het slachtoffer. Openlijke bestraffing is denk ik nooit het doel als een slachtoffer om openheid vraagt. Erkenning wel. Voor mij geldt dit zeker. Met openheid wil ik het niet eens hebben over de dader, dat geeft hem teveel een podium, hij heeft zijn momenten in het verleden al gehad. Ik wil het hebben over mij. De dader is niet belangrijk. Ik ben belangrijk. Het is nu tijd voor mij en voor de andere slachtoffers.'*

Hoe is het in vredesnaam mogelijk dat anno 2017 in Nederland een bisschop verbiedt dat er in een dorp openlijk gesproken wordt over een kindermisbruikzaak die de hele gemeenschap daar raakt?

Namens het VPKK,
Maud Kips